

Motion till riksdagen

1988/89:So22

av Bengt Silfverstrand och Birthe Sörestedt (båda s)
med anledning av prop. 1988/89:96 om legitimation
för vissa kiropraktorer, m.m.

I Sverige finns ca. 500 personer som yrkesmässigt utövar någon form av s.k. manipulationsbehandling. Drygt hälften av dessa är naprapater eller osteopater.

Efter ett omfattande utredningsarbete föreslog Alternativmedicinkommittén (S 1984:04) i ett delbetänkande att legitimation skall kunna utfärdas för vissa kiropraktorer, ett förslag som i allt väsentligt är identiskt med propositionens. Förslaget innebär att en mycket begränsad grupp, ca. 70 personer, vilka avlagt examen som Doctors of Chiropractic vid godkänd utländsk högskola eller genomgått motsvarande utbildning, anses uppfylla grundläggande kvalitets- och säkerhetskrav enligt hälso- och sjukvårdslagen.

Det finns all anledning att understryka behovet av högt ställda kompetenskrav för att legitimation skall kunna medges yrkesutövare på sjukvårdens område. Ändå kan här ifrågasättas om inte den avgränsning som valts i det här fallet är alltför snäv.

Som grund för kvalitetskriteriet har pekats på att Doctors of Chiropractic utexamineras vid ett tiotal godkända högskolor i USA, Canada, Australien och England efter 4–5 års teoretisk och praktisk utbildning.

En likvärdig utbildning genomgås av naprapater på ett institut för utbildning och forskning inom manuell medicin – Naprapathic School i Stockholm. Eftersom denna skola funnits i 20 år, föreligger goda möjligheter att ställa den under överinseende av myndigheternas krav och kontroll.

Naprapaterna genomgår en 4-årig utbildning av klar högskolekaraktär, motsvarande 160 universitetspoäng. Undervisningen i alla grundmedicinska och kliniska ämnen bedrivs av läkare eller medicinska specialister. Ämnena inriktas bl.a. på att ge kunskaper om sjukdomar som är kontraindicerade för manuell behandling. I samtliga ämnen förekommer separat examination resp. en stor skriftlig slutexamination i samtliga ämnen sista terminen.

Svenska Naprapatförbundet är en rikstäckande organisation med ca. 350 medlemmar, vilka samtliga är ansvarsförsäkrade. Yrkesgruppen är väl etablerad inom företagshälsovården och idrottsrörelsen. De har också genom behandling av arbetsrelaterade skador vunnit stort förtroende inom fackföreningsrörelsen. TFF-försäkringen (LO/TCO) ersätter naprapatbehandling vid skada, om läkarremiss (intyg) finns. Naprapaterna initierar också vetenskaplig forskning och har tagit initiativ till ett flertal undersök-

ningar. Sålunda pågår f.n. studier vid bl.a. Försäkringskassan i Västerås och Huddinge sjukhus.

Totalt utför naprapater ca. 1 miljon behandlingar per år, vilket motsvarar ungefär 200.000 patienter.

Det kan mot denna bakgrund starkt ifrågasättas om inte samma bedömningskriterier bör gälla för naprapater som de vilka nu legat till grund för förslaget att legitimera Doctors of Chiropractic.

Det mest logiska hade kanske varit att avvakta med ett slutligt ställningstagande i legitimationsfrågan till en fullständig kartläggning av närliggande yrkesgruppers kompetens varit genomförd. Att utmönstra en ytterst begränsad grupp är enligt vår uppfattning tveksamt.

En sådan tveksamhet kommer också till uttryck i flera remissvar till ovannämnda utredning. Försäkringsdomstolen anför t.ex. bl.a.: "Samtidigt skall kommittén gå vidare och närmare undersöka den verksamhet som bedrivs av andra kiropraktorer. Det kan inte uteslutas att en del av dessa också bör kunna komma ifråga för legitimering när deras kompetens blivit närmare kartlagd. Resultatet i detta avseende bör man kunna vänta från kommittén inom ganska närliggande tid. Någon anledning att föregripa detta arbete med legitimering av den förhållandevis lilla gruppen av Dr:s of Chiropractic finns det knappast."

Svensk förening för ortopedisk medicin har också uppfattningen att den samlade bilden av kommitténs utredning bör avvaktas innan beslut i legitimationsfrågan fattas. Föreningen skriver i sitt remissyttrande bl.a.: "Man kan i detta sammanhang notera att exempelvis akupunktörer, vilka arbetar med en numera vedertagen smärtlindringsterapi, kan hävda legitimering på likartad grund som Dr:s of Chiropractic. — Liknande synpunkter kan framföras för naprapater."

Eftersom förslaget att medgiva legitimation för vissa kiropraktorer trots allt är ett steg i rätt riktning finner vi ingen anledning att yrka avslag på propositionen. Vi vill dock framhålla betydelsen av att riksdagen som sin mening uttalar att utredningen i sitt fortsatta arbete beaktar det förhållandet att också andra yrkesutövare på alternativmedicinens område uppfyller högt ställda krav på utbildning och kompetens. En sådan grupp är enligt vår mening naprapaterna.

Hemställan

Med hänvisning till ovanstående hemställs

att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om legitimation av yrkesutövare på alternativmedicinens område.

Stockholm den 22 mars 1989

Bengt Silfverstrand (s)

Birthe Sörestedt (s)